

Kvalitetsutviklings plan for skolene og Barnehagene i Balsfjord kommune 2008

Rådmannen
Balsfjord kommune

Plan for kvalitetsutvikling i grunnskolen og barnehagene i Balsfjord 2008- 2009

1. Innledning

Plan for kvalitetsutvikling i grunnskolen og barnehagene i Balsfjord kommune for 2008 bygger på tidligere kommunalt politisk vedtatt kvalitetsutviklingsplan for perioden 2005 – 2008. Planen er Balsfjord kommunes lokale satsningsområder etter føringer fra Statlig strategi for kompetanseutvikling i grunnopplæringen 2005 – 2008. Planen er drøftet i rektorkollegiet, styrerkollegiet og med fagorganisasjonene. Planen er styrende i forhold til overordna mål for skolene og barnehagene i Balsfjord kommune for perioden 2008 – 2009. Årsplanen for 2008–2009 finansieres delvis gjennom statlige midler tildelt via fylkesmannen etter objektive kriterier i form av en fordelingsnøkkel, og delvis gjennom ramme bevilgninger – tildelt av Balsfjord kommunestyre. Rektor kollegiet og enhetsleder for barnehagene er, i samarbeid med rådmannen v/kommunalsjef, styringsgruppe . Den enkelte skole/barnehage vil selv stå ansvarlig for sin egen kompetanseutvikling, men for å sikre og utnytte ressursene best mulig er rektor nettverket m/enhetsleder for barnehagene koordinator og samordner de ulike tiltak i tråd med statlige og kommunale føringer. Balsfjord er en relativt liten kommune med begrensede ressurser i forhold til å arr. kurs og videreutdanning for lærere/førskolelærere og den enkelte skole/barnehage. Tromsø kommune har gjennom regionalt nettverksamarbeid med Karlsøy – og Balsfjord kommune gitt skoler/barnehager i Balsfjord tilgang til kompetanseheving gjennom kurs/konferanser/ arr. i Tromsø kommunes regi. Dette gjelder også motsatt. Plan for kvalitetsutvikling i Balsfjord kommune støtter seg derfor også til Tromsø kommune sin plan for kvalitetsutvikling for 2008. Mål og innhold i planen er også diskutert Trollskogen private barnehage, og barnehagen har gitt sin tilslutning til palnen

Barnehage/skoleeiers ansvar

Opplæringsloven § 10- 8 sier følgende om kompetanseheving;

Skoleeigaren har ansvaret for å ha riktig og nødvendig kompetanse i verksemda.

Skoleeigaren skal ha eit system som gir undervisningspersonalet, skoleleiarar og personale med særoppgåver i skoleverket høve til nødvendig kompetanseutvikling, med sikte på å fornye og utvide den faglege og pedagogiske kunnskapen og å halde seg orientert om og vere på høgd med utviklinga i skolen og samfunnet.

Barnehageloven § 2. sier følgende om barnehagens oppgaver og barnehageeiers ansvar:

Barnehagen skal gi barn grunnleggjende kunnskap på sentrale og aktuelle områder.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. Departementet fastsetter en rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal gi retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Sentrale begreper

Kompetanse kan defineres som *evne til å møte krav, situasjoner og utfordringer*.

Videreutdanning er utdanning/opplæring som gir *formell kompetanse* (studiepoeng)

Etterutdanning er blant annet kurs, seminarer, deltakelse i lokalt utviklingsarbeid og faglig veiledning knyttet til ens egen praksis som har opplæring som viktigste formål

Statlige føringer

- Gi rom for lesning 2003 – 2007
- Realfag naturligvis 2002 – 2007
- Digital kompetanse 2004 – 2008
- Likeverdig utdanning i praksis 2004 – 2009
- Læringsmiljø i skole og lærebedrift 2005 – 2008
- Språk åpner dører 2005 – 2009
- Skoleledelse
- Tilpasset opplæring
- Den kulturelle skolesekken

Barnehagene og skolenes planarbeid

På bakgrunn av Balsfjord kommunes strategiplan: *Kompetansehevingsplan for skolene og barnehagene i Balsfjord kommune 2008* skal skolene og barnehagene utarbeide sin egen plan for kompetanseutvikling basert på egne kompetansebehov. Denne skal for skolene si del, også sees i sammenheng med utviklingsmål for kommunal og lokal arbeidstidsavtale for undervisningspersonale.

Lokal kompetanseutviklingsplan skal sikre medinnflytelse og medbestemmelse for medarbeiderne og arbeidstakerorganisasjonene.

Det vil ikke bli foretatt utbetaling av kvalitetsutviklingsmidler uten en slik plan.

Frist for å levere lokal komp plan; 01.09.08

2. Mål

Mål for Balsfjord kommunes arbeid med kvalitetsutvikling:

- Å videreutvikle Balsfjordskolene/barnehagene i forhold til å være gode, kvalitetsbevisste og tidsmessige skoler/barnehager.
- Å kvalifisere skolene/barnehagene i Balsfjord i forhold til innføringen av K06 ("Kunnskapsløftet") og ny rammeplan
- Å legge til rette for skole/barnehage utvikling og godt lederskap i Balsfjordskolene/barnehagene
- Å følge opp statlige planer og føringer for kompetanseheving

3. Strategi, virkemidler og gjennomføring

Planlegging og samordning av felles tiltak knyttet til kompetanseutvikling og utviklingsarbeid i Balsfjordskolene/barnehagene vil i all hovedsak foregå gjennom rektornettverket m/enhetsleder for barnehagene. Noen tiltak, som etterutdanning lederutdanning og skolering innen for begrepsundervisning, vil være organisert som felles kurs og videreutdanning fra rådmannsnivået.

Den enkelte skole/barnehage utarbeider selv en lokal kvalitetsutviklingsplan i forhold til eget behov, sett i forhold til politisk vedtatt kommunal kvalitetsutviklingsplan.

Oversikt over politisk prioriterte områder for perioden 2005 – 2008

Prioritert område	Område for kompetanseutvikling	Barnehage	Barnetrinn	Ungdomstrinn	Målgruppe
Nye Læreplaner, Ny Rammeplan	<ul style="list-style-type: none"> - Læreplananalyse - Lokale læreplaner 	X	X	X	Lærere skole/førsko Assisterter
Begreps undervisning	Implementering av ny felles kommunalplan for begrepsundervisning (BU)	X	X		Ledere Lærere skole/førsko Assisterter
Tilpasset opplæring	<ul style="list-style-type: none"> - Implementere BU plan - Arbeidsplaner - Samarbeid med PPT 	X	X	X	Ledere Lærere skole/førsko Assisterter PPT
IKT – digital kompetanse	<ul style="list-style-type: none"> - Pedagogisk bruk - Erfaringsdeling - Utpøving av digital plattform 	X	X	X	Ledere Lærere skole/førsko Assisterter
Realfag	<ul style="list-style-type: none"> - BU - Uterommet - Delta i realfags Prosjektet i Troms 	X	X	X	Lærere Førskole- lærere assisterter
Rådgivertjenesten og Programfag til valg	<ul style="list-style-type: none"> - Videreutvikle og Implementere kommunal plan for programfag til valg 			X	Rådgivere Skole ledere
Ledelse og skole/barnehage utvikling	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalifisere i forhold til innføring av nytt planverk 				Rektorer Inspektører Styrere Rådmann
Vurdering	<ul style="list-style-type: none"> - Kurs i vurdering - portofolie 	X	X	X	Ledere Lærere skole/førsko Assisterter
Språk –lese og skriveutvikling	<ul style="list-style-type: none"> - Foreldrekurs for 3-4 åringer - Intensive lesekurs - Bibliotek - Testing 	X	X	X	Ledere Lærere skole/førsko Assisterter Bibliotek sjef
2. fremmed språk	Etterutdanning i tysk			X	Lærere
Kulturfag i skolen	Kulturelle skolesekken Praktisk estetiske fag		X	X	Lærere Rektorer
Elevenes læringsmiljø	<ul style="list-style-type: none"> - Mobbing - ”Mobbfri Zone” - Klasseledelse - Fysisk aktivitet 		X	X	Lærere Assisterter

Felles Satsningsområder for barnehagene og skolene i Balsfjord kommune 2008-2009

A) Videreutvikling av kommunale og lokale læreplaner i lys av K06 og ny rammeplan

Mål:

- Å fortsatt kvalifisere Balsfjord skolene og barnehagene i forhold til læringsmål i forhold til ny rammeplan og K06. For skolene vil det være særlig fokus på forberedelse av innføring av "Programfag til valg" høsten 2008.
- Fortsette implementering av K06 og ny rammeplan, og "oversette" den inn i kommunale og lokale læreplaner for Balsfjord kommune

Tiltak:

- Skolene og barnehagene skal arbeide systematisk med læreplananalyse og barnehage/skoleutvikling.
- Den enkelte skole/barnehage skal selv videreutvikle lokale læreplaner for de ulike fag basert på kunnskapsmål for det enkelte års – og hovedtrinn i ny læreplan/rammeplan.
- Implementere kommunal plan for i Begrepsundervisning ved alle barnehagene og skolene i Balsfjord kommune.
- Videreutvikle og implementere kommunal plan for innføring av programfag til valg
- Utvikle et mer forpliktende samarbeid mellom barnhage og skole, både på overordnet og lokalt nivå.

B) Språk, lese –og skriveutvikling

Mål:

- Skolene og barnehagene skal arbeide systematisk med språk og språkutvikling, leseferdighet og leselyst, og knytte arbeidet opp mot UFD`s tiltaksplan "Gi rom for lesing

Tiltak:

- Starte opp foreldrekurs for alle foresatte for 3-4 åringer i Balsfjord kommune i samarbeid med dr.polit. Andreas Hansen ved Statped Nord PPD for Sør Troms Harstad, Helseøster, Biblioteksjef, Barnehage/skole nettverk, FAU ved skole og barnehage og kommunalsjef for oppvekst & kultur.
- Fortsette skolering av lærere ved alle barnehagene og skolene i kommunen i Begrepsundervisning (BU). Tilbudet vil omfatte veiledning av Andreas Hansen på den enkelte barnehage/skole som et ledd i forebyggende arbeid og tilpasset undervisning.
- Innføre Intensive lesekurs ILK, på alle kommunale skoler i Balsfjord kommune
- 9 Lærere rekruttert fra alle skolene i kommunen skal delta på etterutdanning i lesning for mellomtrinn og ungdomstrinn i regi av Utdanningsdirektoratet

C) Tilpasset opplæring

Mål:

1. Å gi et fullverdig undervisningstilbud for alle barn/elever i kommunen, knytta opp mot det enkelte barn/elevs læreforutsetninger og nærmeste utviklingssone.
2. Å forebygge lærevansker og redusere antall elever med behov for særskilt undervisning utover ordinær undervisning

Tiltak

- Implementere ny kommunal plan for BU for skolene og barnehagene
- Implementere revidert kommunal plan for spesialundervisning og tilpasset opplæring.
- Skolene arbeider selv med lokalt utviklingsarbeid med vekt på tilpasset opplæring og bruk av målretta arbeidsplaner
- Kurs og veiledning, erfaringsutveksling, skolebesøk/barnehagebesøk

- Legge til rette for lærere/førskolelærere for videreutvikling av sin faglige kompetanse med særlig vekt på basisfag og bruk av læringsstrategier i undervisningen
- Videreutvikle samarbeidet mellom Balsfjordskolene/barnehagene og PP – tjenesten i forhold til veiledning,
- Delta i prosjektet de utrolige årene

D) Matematikk faget

Mål:

- Å styrke kvaliteten i faget og medvirke til at elevene kan oppleve mer glede og entusiasme i faget slik at læringsutbyttet blir bedre og flere elever lykkes i matematikkfaget.

Tiltak:

- Videreutvikle bruk av Begrepsundervisning(BU) i matematikkfaget på den enkelte skole/barnehage
- Etterutdanne lærere/førskolelærere i kommunen i å gjøre bruk av uterommet som kilde til konkretiseringsmateriell.
- Delta i realfagsprosjektet i Troms

E) Naturfaget

Mål:

- Øke omfanget av konkretisering og bruk av nærmiljøet og lokalsamfunnet i undervisningen.
- Knytte læringsmål fra nye læreplaner mot bruken av uteskole ved barnehagene og skolene i kommunen.
- Øke omfanget av fysisk aktivitet i skolen

Tiltak:

- Etterutdanne lærere/førskolelærere i å ta i bruk uterommet i naturfaget. Eksempler på dette kan være å utforske naturen. Gjøre ulike praktiske feltprosjekt som ”eksemplarisk metode”, vekke nysgjerrigheten for det som skjer i naturen; Hvorfor ert det sånn og ikke sånn?

F) Barnas læringsmiljø

Mål:

- Øke opplevelsen av et trygt og stabilt læringsmiljø som en del av sin daglige barnehage- og skolehverdag for alle barn og elever i Balsfjord kommune.

Tiltak:

- Den enkelte skole/barnehage skal arbeide aktivt gjennom hele skoleåret i forhold til forebygging av mobbing
- Alle skolene/barnehagene i kommunen skal samarbeide med prosjektet ”Mobbfri Zone”
- Den enkelte skole skal ha særlig fokus på ”klasseledelse” og forebyggende arbeid i forhold til det psykososiale læringsmiljøet for elevene.
- Bruke både sentrale og lokale evalueringsverktøy i denne prosessen.
- Delta i prosjektet ”De utrolige årene”

G) Kulturfag i skolen

Fortsette samarbeidet som er fastlagt i Balsfjord kommunes egen plan for den kulturelle skolesekken. Her sees praktisk estetiske fag og fagområdene musikk, norsk og kroppsøving i en direkte sammenheng i ulike kunstneriske uttrykk. Skolene ønsker fortsatt å styrke og videreføre samarbeid mellom skolene og kulturskole og bibliotek. Styringsgruppe for den kulturelle skolesekken er rektornettverket, bestående av alle rektorene i grunnskolen, rektor for kulturskolen og Balsfjord folkebibliotek.

Mål:

Å trekke kultur og praktisk estetiske fag inn tverrfaglig i tema og prosjektarbeid og videreføre samarbeidet mellom Balsfjord kulturskole og grunnskolen i Balsfjord.

Tiltak:

- Ansvar for den kulturelle skolesekken legges inn under kulturskolen
- Dette gjelder også ansvar for koordinering av tilbud og ev. felles forestillinger for skolene.
- Forstette å gi kulturskole tilbud på dagtid lokalisert til den enkelte skole.
- Bistå og ev. veilede skoler og enkeltlærere i forb. med kulturfaget i skolene.

H) IKT satsning

Mål

- Oppfylle K06 og ny rammeplan sitt mål for digitale ferdigheter og krav om IKT integrert i alle fag.
- Videreutvikle skolenes og barnehagenes evne til erfaringsdeling ang. pedagogisk bruk av IKT

Tiltak

- Etterutdanning av lærere/førskolelærere og skole/barnehage ledere i praktisk og pedagogisk bruk av IKT.
- Fortsette å kartlegge og oppgradere IKT utstyr i skolene og barnehagene i forhold til lovpålagte krav.
- Videreutvikle rutiner for pedagogisk bruk av IKT i undervisningssammenheng på alle hovedtrinn i forhold til den 5 ferdighet i ny læreplan
- Erfaringsdeling ang. bruk av IKT skolene seg imellom
- Div. etterutdanningskurs i regi av Tromsø kommune ang. ped. bruk av IKT
- Skole/barnehage besøk både i og utenfor egen kommune

I) Rådgivertjenesten ved ungdomskolene

Mål:

- Videreutvikle og implementere kommunal plan for ”programfag til valg”.
- Fortsatt fokus på styrking av kompetanse rundt rådgiving i forhold til; Veiledning og bruk av veiledningsverktøy, arbeidslivskunnskap, yrkesvalgsprosesser og yrkesvalgsteorier, samarbeid med interne og eksterne aktører.

Tiltak:

- Skolere aktuelle lærere ved alle ungdomsskoler i Balsfjord kommune i kommunalplan for rådgiving og programfag til valg
- Utvikle koordinering og nettverksbygging i forb. med rådgivertjenesten internt og eksternt.
- Delta i Ungt entreprenørskap
- Innføre portofolie som metode i alle skoler og barnehager i kommunen

J)Skole/barnehage ledelse:

Mål:

- Fortsette kvalifiseringen av ledere i Balsfjordkolene/barnehagene i forhold til innføring av K06 og ny rammeplan
- Utvikle lederskap og stimulere til økt utviklingsarbeid ved alle skoler og barnehager i kommunen
- Tiltak:
- Alle skoleledere og barnehagestyrere i Balsfjord skal fortsatt delta i videreført regionalt skoleleder FOU utdanningsprosjekt i samarbeid med Tromsø og Karlsøy kommuner
- Skolebesøk og barnehagebesøk internt og eksternt.
- Videreutvikle og slå sammen rektornettverket og styrenettverket.

K) samarbeid overgang skole/barnehage

Mål

Utvikle felles forpliktende planer for overgang barnehage / skole i Balsfjord kommune

Tiltak

- Opprette prosjektgruppe som skal utarbeide forslag til felles planer for overgang barnehage/skole.
- På bakgrunn av fellesplaner utarbeide lokale planer mellom den enkelte skole og samarbeidende barnehager for overganger.
- Utarbeide planer som sikrer tidlig innsats og bedre tilrettelegging for barn med spesielle behov i forhold til overgangen barnehage / skole.

Økonomiske rammer 2008

Inntekter:

Statlige midler

Balsfjord kommune tildeles 315.000,- til kompetanseutvikling tilknyttet kunnskapsløftet K06. Fylkesmannen utbetaler midlene når fylkesmannen er orientert om at årsplan for kompetanseutvikling er politisk vedtatt.

Balsfjord kommune er etter søknad tildelt 148.500,- for å delta med 9 lærere i etterutdanning i lesing for mellomtrinn/ungdomsrinn for 2008.

Kommunale midler

Det forutsettes at skolene og barnehagene selv dekker kostnader ut over statlige midler. Dette kan gjøres ved omdisponering av egne rammebevilgninger og eller bruk av fondsmidler.

Budsjett 2008

Etterutdanning i lesning	148.500,-
Videreutdanning av skoleledere/barnehagestyrere	50.000,-
Utvikling av plan for programfag til valg	10.000,-
Implementering av ny plan for BU	50.000,-
Etterutdanning i bruk av uterommet i forb. med Naturfag og matematikk	50.000,-
Skolering av lærere/førskolelærere og styrere/skoleledere i IKT for kvalifisering i forbindelse med innføring av K06 og ny rammeplan	110.000,-
Faglig oppdatering/skolering av lærere	300.000,-
Sum utgift:	718.500,-
Sum inntekt:	+ 463.500,-
Sum kommunal andel:	<u>255.000,-</u>

Rapporteringskrav

Plan for tiltak for disse områdene legges til grunn for rapportering av måloppnåelse til staten ved utdanningsdirektoratet.

Pål- E. Færøvig
- kommunalsjef-